

Samsun İli 15-49 Yaş Grubu Kadınların Aile Planlaması Yöntemlerini Kullanım Dağılımı

The Distribution of Family Planning Method Use Among Women Aged Between 15-49 in Samsun Province

Mahcube Çubukçu¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği

Öz

Amaç: Bu araştırmanın amacı 15-49 yaş grubu kadınların sosyo-demografik özelliklerine göre kontraseptif yöntem kullanma durumlarını belirlemektir.

Materyal ve Metot: Tanımlayıcı, kesitsel tipteki bu çalışma 01.07.2016-31.03.2017 tarihleri arasında, Samsun iline bağlı Terme Kozluk Aile Sağlığı Merkezi(ASM), Canik Başalan ASM, Vezirköprü Bahçekonak ASM, Ladik Merkez ASM, İlkadım Yeşilkent ASM, Çarşamba Yeşilirmak ASM'ye kayıtlı 15-49 yaş aralığındaki 4464 kadınla yapıldı. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri ve kontraseptif yöntem ile ilgili deneyimleri yüz-yüze sorgulandı. Verilerin değerlendirilmesinde ki-kare testi kullanıldı. İstatistiksel analiz için SPSS 20.0 programı kullanıldı. $p < 0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması $32,61 \pm 7,42$, ortalama çocuk sayısı $2,80 \pm 1,61$ idi. Çalışmamızdaki 4464 kadının %47,58'i aile planlaması yöntemi kullanırken, %52,42'si herhangi bir yöntem kullanmamaktadır. Aile planlaması yöntemi kullananların %68,36'sı modern yöntem, %31,64'ü geleneksel yöntem kullanmaktadır. Modern yöntem kullanıcılarının %11,18'i tüp ligasyonu, %10,78'i kondom, %7,49'u RIA, %2,17'si hap, %0,98'si enjeksiyon yöntemlerini kullanmaktadır. Geleneksel yöntemler kullanan kadınların en çok geri çekme yöntemini (%14,77) kullandığı saptanmıştır. Kontraseptif yöntem kullanmayan kadınların sebepleri; %6,11'i emziriyor, %28,33'ü yöntem kullanmak istemiyor, %13,46'sı gebe kalmak istiyor, %6,04'ü gebe, % 27,05'i bekar, %19,01'i menopoz döneminde olarak belirlendi.

Sonuç: Aile planlaması hizmetleri toplumun bu konuda gereksinimlerine bağlı olarak birinci basamak hizmetlerinde önemli yer tutar. Bu hizmetlerin sunumu kullanım oranlarının saptanması ile izlenebilir. Kadınlar arasında aile planlaması yöntemleri kullanma oranı oldukça yüksekti. Çalışmamızda kadınların eğitim seviyeleri yükseldikçe modern aile planlaması yöntemlerinin kullanımının arttığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Aile planlaması, doğum kontrol yöntemleri, gebelik, kadın

Abstract

Objectives: The aim of this study was to evaluate the affecting factors for contraceptive method usage among the women aged between 15-49.

Materials and Methods: This descriptive, cross-sectional study was carried out between 1 July - 31 March 2017 at Terme Kozluk, Canik Basalan, Vezirkopru Bahcekonak, Ladik, Ikadim Yesilkent, Carsamba Yesilirmak Health Care Centers in Samsun. This study consisted of 4464, 15-49 aged women who applied to these primary health care units with any complaint during this study period. In a face to face questionnaire, their socio-demographic characteristics and experiences with contraceptives were asked. The data were evaluated by the SPSS 20.00 program. Pearson's Chi-Square was used in the evaluation of the data. $p < 0.05$ was considered significant.

Results: The participants had a mean age of 32.61 years ($SD \pm 7.42$), and have 2.80 children ($SD \pm 1.61$). 4464 women that 47.58 % use a method of birth control and 52.42 % do not use any method. 68.36% of all the participants using a birth control method were using a modern contraceptive method where as 31.64% traditional protection methods. The choice for modern contraceptive methods were; 11.18 % of the women use tubal ligation, 10.78% of the women's partners use condoms, 7.49% of the women use intrauterine devices, 2.17% of the women take oral contraceptives, 0.98% of the women make estrogen injections. It was found that the most traditional protection method used was the withdrawal method (14.77%). The causes of not using the protection methods were; 6.11% of the women were breast-feeding, 28.33% of the women did not want to use any contraceptive method, 13.46% of the

women wanted to get pregnant, 6.04% of the women were pregnant, 27.05 % of the women were single, 19.01% of the women were post-menopausal.

Conclusion: Family planning services are important in primary care services regarding the needs of the society. The presentation of this service may be monitored by following their usage rates. The rate of using family planning methods was rather high among the women. In our study, it is observed that the rate for using modern family planning methods increases as the women's education levels increase.

Key words: Family planning, contraceptive methods, pregnancy, woman

Yazışma Adresi / Correspondence:

Dr. Mahcube Çubukçu

Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Samsun / Türkiye

e-posta: mahcube@gmail.com

Geliş Tarihi: 23.10.2017

Kabul Tarihi: 26.03.2018

Giriş

1984 yılında yapılan Uluslararası Nüfus Konferansı'nda, aile planlaması (AP), bütün çiftlerin ve bireylerin istedikleri sayıda çocuk sahibi olma ve doğumlarının arasını açmaya serbestçe ve sorumluca karar vermeleri ile bu amaçla bilgi, eğitim ve araçlara sahip olmaları şeklinde tanımlanmıştır.¹ AP uygulamalarının asıl hedefi anne ve çocukların sağlıklarının korunması ve sağlık düzeylerinin yükseltilmesidir.² Günümüzde AP genel kadın sağlığı ve güvenli annelik programlarının da ayrılmaz bir parçasıdır. AP için gebeliğin önlenmesine kontrasepsiyon, bu amaçla kullanılan yöntemlere de kontraseptif yöntemler denir.³ Birçok kişi, çocuk sayılarını uygun zaman aralıklarında planlamak amacıyla kontrasepsiyonu kullanır. Bazı kişiler ise hastalıkları ve sağlık problemleri nedeni ile kontrasepsiyon arayışı içinde olabilirler. Sağlık problemleri nedeni ile kontrasepsiyon kullanırken, yan etkisi en az olan uygun kontrasepsiyon seçimi de önem taşır.⁴

Türkiye'de AP konusunda, yaklaşık otuz yıldır, riskli gebelikleri önleyerek kadın ve çocuk sağlığını korumayı amaçlayan, ailelere gerekli bilgi ve hizmeti sunarak doğurganlıkları ile ilgili özgürce ve bilinçli seçim yapmalarını sağlayan politikalar izlenmiştir. 1983 yılında ise Nüfus Planlaması Hakkındaki Yasa yeniden düzenlenmiş, nüfus planlaması hizmetlerinin yürütülmesi görevi Sağlık Bakanlığı adına Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması (AÇSAP) Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. AÇSAP Genel Müdürlüğü, hizmetin plan ve programlarını yapmak, uygulamak hizmet veren resmi ve özel kuruluşlara ilaç, araç-gereç ve bilgi desteği sağlamakla sorumlu kılınmıştır.⁵

Günümüzde tıp alanındaki gelişen teknolojilere rağmen birinci basamak sağlık kuruluşlarında verilen hizmetlerin önemi büyüktür. Birinci basamak hekimleri hastalarına sadece tedavi edici bir yaklaşım göstermez, aynı zamanda toplum sağlığını da gözeten bir yaklaşım sergiler. Ülkemizde aile planlaması kullanımı ile ilgili en önemli kaynak Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü'nce yürütülen Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmaları'nın (TNSA) verileridir. TNSA 2013 verilerine göre ülkemizde 15-49 yaş dönemindeki kadınlarda modern yöntem kullanım oranı %47,4'tür. Modern yöntem kullananların oranları şu şekildedir: Hap %4,6, RİA %16,8, enjeksiyon %0,6, kondom %15,8, tüp ligasyonu %9,4'dür. Herhangi bir geleneksel yöntem kullanım oranı %26,0'dır.⁶

Kadınların kullandıkları AP yöntemini neden tercih ettiklerinin belirlenmesinin, hizmetin planlanmasında sağlık çalışanlarına ışık tutması açısından önemli olduğu

düşünülmektedir. Etkili yöntemi tercih etme nedenlerinin yaygınlaştırılması, etkin olmayan yöntemlerin tercih edilme nedenlerinin önüne geçilmesi için bu tanımlamanın yapılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.⁷

Çalışmamızın amacı Samsun ilindeki 6 Aile Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı 15-49 yaş grubu evli kadınların sosyo-demografik özelliklerine göre kontraseptif yöntem kullanma durumlarını belirlemektir.

Materyal-Metot

Araştırmaya başlamadan önce İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Etik Kurulu onayı alınmıştır. Samsun ili 1.055 km² yüzölçümüne, 1 milyon 295 bin 927 nüfusa ve 17 tane ilçeye sahiptir. Samsun'un 17 ilçesinden merkez ve kırsal yerleşimine göre 6 ilçe seçildi. Araştırmanın örneklemini, 01.07.2016-31.03.2017 tarihleri arasında herhangi bir nedenle başvuran Samsun iline bağlı Terme Kozluk ASM, Canik Başalan ASM, Vezirköprü Bahçekonak ASM, Ladik Merkez ASM, İlkadım Yeşilkent ASM, Çarşamba Yeşilirmak ASM'ye kayıtlı 15-49 yaş grubundaki 4464 kadın oluşturmuştur. Günlük iş yoğunluğu haftanın farklı günlerinde değişebileceği için ASM'ler haftanın beş günü, 8: 30-16: 30 saatleri arasında ziyaret edilmiştir. Görüşmeyi kabul eden her hastanın aydınlatılmış onamı alınmıştır. Sosyo-demografik verileri içeren anket formunda yaş, medeni durum, eğitim durumu, meslek, gelir durumu, sosyal güvence varlığı sorgulandı. Son 6 ayda kullandıkları kontraseptif yöntemler ve tercih nedenleri soruldu. Verilerin değerlendirilmesinde Pearson Ki-kare testi kullanıldı. İstatistiksel analiz için SPSS 20.0 programı kullanıldı. p<0,05 anlamlı kabul edildi.

Bulgular

Çalışmamıza katılan 4464 kadının 2124'ü (%47,62) modern ve geleneksel aile planlaması yöntemi kullanırken, 2340'ı (%52,38) herhangi bir yöntem kullanmamaktadır. Katılımcıların çoğu (%38,39) ilkokul mezunuydu. Araştırmamıza katılanların %54,52'si evli, %31,42'si bekar, %14,06'sı ise dul ya da boşanmıştı. Araştırmamızdakilerin %98,49'unun sosyal güvencesi vardı. Katılımcıların yaş ortalaması 32,61±7,42 (min=15, maks=49) bulunmuştur. Çalışmamızdakilerin %55,19'unun geliri giderine eşitti (Tablo 1). Kadınların ortalama gebelik sayısı 3,5±1,4, ortalama çocuk sayısı 2,8±1,6 bulunmuştur.

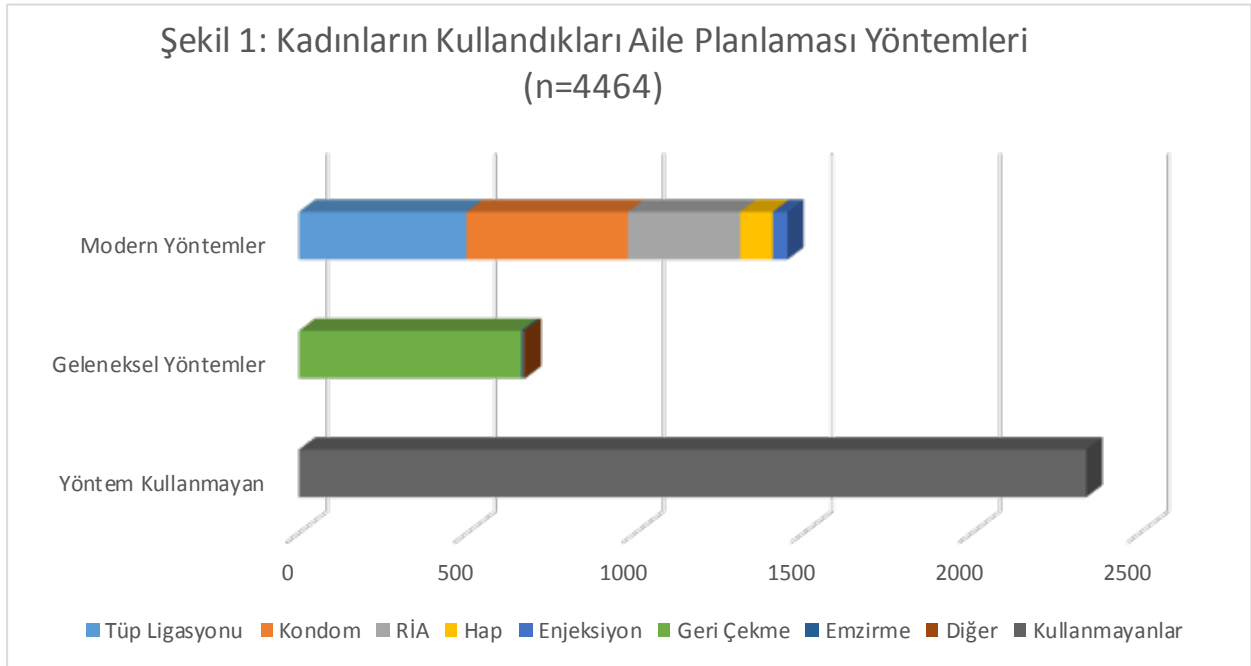
Modern yöntemlerden 498'i (%11,18) tüp ligasyonu, 479'u (%10,78) kondom, 334'ü (%7,49) RIA, 97'si (%2,17) hap, 44'ü (%0,98) enjeksiyon yöntemlerini kullanmaktadır. Geleneksel yöntemleri kullanan kadınların 661'inin (%14,77) geri çekme yöntemini kullandığı ve bu yöntemin geleneksel yöntemler arasında en sık kullanılan yöntem olduğu görüldü (Şekil 1).

Modern yöntem kullanan kadınların %34,30'u (n=498) geri dönüşsüz (tüp ligasyonu) yöntem kullanırken, kadınların %65,70'i (n=954) geri dönüşümlü yöntemleri (rahim içi araç, hap, kondom, enjeksiyon) kullanmaktaydı.

Katılımcıların AP yöntem kullanmamalarının en sık (%28,33) nedeni yöntem kullanmak istememeleriydi (Tablo 2). Çalışmamızda kadınların eğitim seviyeleri yükseldikçe modern aile planlaması yöntemlerinin kullanımının arttığı görülmüştür (p<0,032) (Tablo 3).

Tablo 1. Kadınların demografik özellikleri dağılımı (n=4464)

Özellikler	n	%
Yaş grupları		
15-19	27	0,60
20-24	1178	26,38
25-29	1303	29,18
30-34	1491	33,40
35-39	281	6,29
40-44	138	3,09
45-49	46	1,09
Eğitim durumu		
Okuryazar değil	911	20,44
Okuryazar	335	7,50
İlkokul mezunu	1714	38,39
Ortaokul mezunu	362	8,10
Lise mezunu	839	18,79
Üniversite mezunu	303	6,78
Mesleki durum		
Ev hanımı	3455	77,39
Memur	393	8,80
İşçi	321	7,19
Emekli	295	6,62
Gelir durumu		
Geliri giderinden fazla	1178	26,38
Geliri giderine eşit	2464	55,19
Geliri giderinden az	822	18,43
Sosyal güvence		
Var	4397	98,49
Yok	67	1,51
Medeni durum		
Evli	2434	54,52
Bekar	1403	31,42
Dul/boşanmış	627	14,06
Toplam	4464	100

Şekil 1. Kadınların Kullandıkları Aile Planlaması Yöntemlerinin Dağılımı

Tablo 2. Kadınların Aile Planlaması Yöntemlerini Tercih Etmeme Nedenleri (n=2340)

Nedenleri	Sayı	Yüzde
Emziriyor	143	6,11
Yöntem kullanmak istemiyor	657	28,33
Çocuk istemeleri	315	13,46
Hamile olması	147	6,04
Menopoz	445	19,01
Bekar	633	27,05
Toplam	2340	100

Tartışma

Çalışmamızda aile planlaması yöntemi kullanan kadınların oranı %47,62 bulunmuştur. TNSA 2013 verilerine göre ülkemizde aile planlaması yöntemi kullanan kadınların oranı %73,5'dir.⁸ Bu oran bizim çalışmamızdan çok yüksektir. 2007 yılında Konya'da yapılan bir çalışmada ise aile planlaması yöntemi kullanan kadınların sıklığı %61,4 olarak bulunmuştur. Modern yöntem kullanma sıklığı ise %36,4 bulunmuştur.⁶ Bizim çalışmamızda da modern yöntem kullanma sıklığı %32,52 bulunmuştur. Aile planlaması yöntemlerini kullanma oranında ve tercihlerinde bölgenin kalkınmışlığının ve kadınların eğitilmiş olma durumunun etkisi olabilir.

Tablo 3. Kadınların bazı özellikleri ile kontraseptif yöntem kullanımları arasındaki ilişki (n=4464)

	Yöntem kullanmıyor		Geleneksel yöntem		Modern yöntem		Ki-kare	P
	n	%	n	%	n	%		
Yaş grupları								
15-19	7	25,92	7	25,92	13	48,16	0,405	
20-24	271	23,00	157	13,34	750	63,66		
25-29	163	12,52	330	25,32	810	62,16		
30-34	290	19,46	256	17,16	945	63,38		
35-39	53	18,86	35	12,64	193	68,68		
40-44	19	13,76	13	9,43	106	76,81		
45-49	14	30,43	7	15,23	25	54,34		
Eğitim durumu								
Eğitimi olmayanlar	229	18,37	157	12,61	860	69,02	11,202	0,032
İlkokul düzeyinde	245	14,31	334	19,48	1135	66,21		
Ortaokul ve üzeri	188	12,95	301	20,01	1015	67,04		
Mesleki durum								
Ev hanımı	525	15,21	843	24,39	2087	60,40	0,139	
Memur	37	9,41	25	6,37	331	84,22		
İşçi	47	14,65	49	15,26	225	70,09		
Emekli	15	4,94	7	2,52	273	92,54		
Gelir düzeyi								
Geliri giderinden fazla	158	13,41	214	18,17	806	68,42	0,602	
Geliri giderine eşit	439	17,82	347	14,08	1678	68,10		
Geliri giderinden az	139	16,92	113	13,74	570	69,34		

Çalışmaya katılan kadınların %38,39'u ilkokul mezunuydu. Giray ve arkadaşlarının çalışmasında kadınların %57,5'u ilkokul mezunuydu.⁹ Kaya ve arkadaşlarının çalışmasında da AP yöntem kullanan kadınların %37'si ilkokul mezunuydu.¹⁰

Çalışmamızdaki kadınların ortalama gebelik sayısı 3,52±1,40, ortalama çocuk sayısı 2,80±1,61 bulunmuştur. TNSA 2013 verilerine göre ortalama yaşayan çocuk sayısı 1,6 idi. TNSA 2013 verilerine göre 15-49 yaş grubu kadınların %73,5'i, herhangi bir AP yöntemi kullanıyordu.⁶ O yüzden ortalama çocuk sayısı, çalışmamıza göre daha düşük bulunmuş olabilir. Gülbayrak ve arkadaşlarının çalışmasında da ortalama gebelik sayısı 3,14, ortalama çocuk sayısı 2,28 olarak bulunmuştur.¹¹

Çalışmamızda kadınların en çok kullandıkları modern yöntem tüp ligasyonu (%11,18), geleneksel yöntem ise geri çekme (%14,80) yöntemiydi. Buna göre Samsun'da kadın doğum uzmanlarının en çok kullandıkları doğum yöntemi sezaryen olabilir. Sıklıkla sezaryen ile eş zamanlı yapılabilen bir yöntem olduğu için tüp ligasyonu kadınlar tarafından tercih edilmiş olabilir. TNSA 2013 verilerine göre kadınların en sık kullandıkları modern yöntem RİA (%16,8), geleneksel yöntem geri çekme (%25,5) yöntemi idi. ⁶ Erenel ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada ise en sık kullanılan modern yöntem kondom (%23,1), geleneksel yöntem ise geri çekmeydi (%21,5). Johnson ve arkadaşlarının çalışmasında ise en sık kullanılan modern yöntem oral kontraseptiflerdi.¹²

Çalışmamızda kadınların AP yöntem kullanmamasının en sık nedeni yöntem kullanmak istememeleri (%28,33) idi. TNSA 2013 verilerine göre kadınların AP yöntem kullanmamasının en sık nedeni gebe kalmak istemeleriydi (%34,0).⁸ Kutlu ve arkadaşlarının çalışmasında AP yöntem kullanmamalarının en sık nedeni çocuk istemeleri (%57,2) bulunmuştur.⁶ Bizim çalışmamızda kadınların %13,46'sı çocuk istemeleri nedeniyle aile planlaması yöntemi kullanmak istememekteydi. Anıneyi ve arkadaşlarının çalışmasında kadınların aile planlaması yöntemlerini kullanmama nedenleri arasında büyük çoğunluğunun yöntemlerin yan etkilerinin varlığı ve erkek çocuk istemeleri olduğu tespit edilmiştir.¹³ Kumar ve arkadaşlarının çalışmasında ise kadınların çocuk isteme (%60), erkek çocuk isteği (%60), AP yöntemlerinin yan etkilerden korkma (%50), sağlık problemleri nedeni ile (%50), eşinin karşı olması (%15) ve dini nedenler yüzünden (%2,5) AP yöntemlerini kullanmadıklarını belirlemişlerdir.¹⁴

Çalışmamızda eğitim düzeyi arttıkça modern aile planlaması yöntem kullanım oranı artmaktadır. Tokuç ve arkadaşlarının çalışmasında da eğitim düzeyi arttıkça, modern yöntem kullanım oranı artmaktadır. TNSA 2013 verilerinde de çalışmamıza benzer şekilde kadınların eğitim düzeyi arttıkça modern yöntem kullanma oranının arttığı görülmektedir.

AP hizmetleri toplumun bu konuda gereksinimlerine bağlı olarak birinci basamak hizmetlerinde önemli yer tutar. Bu hizmetlerin sunumu kullanım oranlarının saptanması ile izlenebilir. TNSA 2013 verilerine göre ülkemizde AP yöntemlerini kullanmama oranı %26,5'dir. Çalışmamızda kadınların AP yöntem kullanmama oranları (%52,38) Türkiye genelinden biraz fazladır. Çalışmamızda kadınların eğitim seviyeleri yükseldikçe modern AP yöntemlerinin kullanımının arttığı görülmüştür. Bu sonuçlara göre etkili yöntem kullanma sayısını artırmak için birinci basamak hekimleri, 15-49 yaş arasındaki kadınlarla her görüşme esnasında etkin yöntem kullanımını sorgulamalı ve eğitim vermelidir.

Kaynaklar

1. Definitions and Indicators in Family Planning, Maternal-Child Health and Reproductive Health. Used in the WHO Regional Office for Europe, <http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/108284/E68459.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, Erişim tarihi: 22.10.2017.
2. Bilgel N. Halk Sağlığı Bakışıyla Ana ve Çocuk Sağlığı. İstanbul: Güneş-Nobel Tıp Kitabevi; 1997.

3. Yücesoy İ, Çalışkan E. Kontrasepsiyon ve Aile Planlaması. In: Çiçek MN, Akyürek C, Çelik Ç, Haberal A, Kadın Hastalıkları ve Doğum Bilgisi. 2. basım. Ankara: Güneş Kitabevi; 2006:789-805.
4. Durmuşoğlu F. Kontrasepsiyon. In: Çolgar U, Reprodüktif Endokrinoloji ve İnfertilite. İstanbul: İstanbul Medikal Yayıncılık; 2006:303-18.
5. Tokuç B, Eskiocak M, Ekuklu G, Saltık A. Edirne Merkezinde 15-49 Yaş Evli Kadınların Aile Planlaması Yöntemleri Konusundaki Bilgi Düzeyleri ve Yöntem Kullanım Oranları. STED 2005;14(1):8-14.
6. Kutlu R, Sayın S, Uçar M, Aslan R. Kadınların sosyo-demografik özelliklerine göre kontraseptif yöntem kullanma durumları ve bu yöntemleri tercih nedenleri. Türk Aile Hek Derg 2014;18(3):134-41.
7. Tanrıverdi G, Özkan A, Şenveli S. Çanakkale'deki Kadınların Aile Planlaması Yöntemlerini Tercih Nedenleri. Fırat Tıp Dergisi 2008;13(4):251-4.
8. Erenel Şentürk A, Kavlak T, Bingöl B. Kadınların Doğum Sonrası Altı Ay Sonunda Aile Planlaması Yöntemi Kullanma Durumu. Van Tıp Dergisi 2011;18(2):68-76.
9. Giray H, Keskinöğlü P. Işıkkent Sağlık Ocağı'na Başvuran 15-49 Yaş Evli Kadınların Etkili Aile Planlaması Yöntemi Kullanımı ve Etkileyen Etmenler. STED 2006;15(2):23-6.
10. Kaya H, Tatlı H, Açık Y, Deveci SE. Bingöl İli Uydükent Sağlık Ocağı Bölgesindeki 15-49 Yaş Kadınların Aile Planlaması Yöntemi Kullanım Düzeyinin Belirlenmesi, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2008;22(4):185-91.
11. Gülbayrak C, Açık Y, Deveci SE. Elazığ İl Merkezinde İki Sağlık Ocağı Bölgesinde 15-49 Yaş evli kadınların aile planlaması yöntemlerini kullanma durumları, doğurganlık özellikleri ve bunları etkileyen etmenler. Sağlık ve Toplum Dergisi 2006;16(1):70-6.
12. Johnson S, Pion C, Jennings V. Current methods and attitudes of women towards contraception in Europe and America. Reproductive Health 2013;10(7):1-9.
13. Aninyei IR, Onyesom I, Ukuhor HU, Uzuegbu UE, Ofili MI, Anyanwu EB. Knowledge Attitude to Modern Family Planning Methods in Abraka Communities, Delta State. African Journal of Public Health 2008;5(1):54-62.
14. Kumar S, Priyadarshni A, Kont S, Anand K, Yadav BK. Attitude Of Women Towards Family Planning Methods and its Use Study From a Slum Of Delhi. Kathmondu University Medical Journal 2005;3(3):259-62.